

Sygn. akt II DO 29/22

## UCHWAŁA

Dnia 15 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 czerwca 2022 r., zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z 15 lutego 2021 r. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z 3 lutego 2021 r., sygn. akt ASDo [...] w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S.;

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. art. 80 § 2c i art. 129 § 2 i 3 u.s.p.;

### **uchwała:**

1. zażalenie uwzględnić i zawiesić w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S.;
2. obniżyć wynagrodzenie sędziemu Sądowi Rejonowego w B.- B. S. o 40% na czas trwania zawieszenia.

### UZASADNIENIE

Pismem z 14 stycznia 2021 r. Prokurator Rejonowy w B. poinformował prezesa Sądu Rejonowego w B., iż: w dniu 13 stycznia 2021 r. ok. 22:00 sędzia Sądu Rejonowego w B.– B. S., kierując samochodem marki O., w miejscowości B., wyjeżdżając z parkingu na główną drogę dwukierunkową zderzył się z prawidłowo jadącym samochodem ciężarowym na rosyjskich numerach rejestracyjnych kierowanym przez obywatela Federacji Rosyjskiej. Wyniki badań krwi pobranej w szpitalu od sędziego B. S. wykazały, iż w chwili zdarzenia był on w stanie nietrzeźwości. Ponadto, Prokurator Rejonowy w swoim piśmie wskazał, iż w wiązku

z tym zdarzeniem, prokuratura wszczęła śledztwo dot. przestępstwa, o którym mowa w art. 178a § 1 k.k. (k. 3 akt SD).

Zarządzeniem z 15 stycznia 2021 r., NR A-[...], Prezes Sądu Rejonowego w B. zarządził natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego B. S. do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż do 15 lutego 2021 r., z powodu informacji o możliwości popełnienia przez sędziego 13 stycznia 2021 r. czynu zabronionego określonego w art. 178a § 1 k.k. (k. 4 akt SD).

Postanowieniem z 27 stycznia 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...], wszczął postępowanie dyscyplinarne przeciwko B. S. – sędziemu Sądu Rejonowego w B., zarzucając mu uchybienie godności urzędu w ten sposób, że:

„1. w dniu 13 stycznia 2021 r. ok. godz. 22:00 znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,58 mg/dm<sup>3</sup> alkoholu w wydychanym powietrzu w miejscowości B. prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki O., co wypełnia znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.;

2. w dniu 13 stycznia 2021 r. ok. godz. 22:00 w miejscowości B., prowadząc w stanie nietrzeźwości wynoszącym 1,58 mg/ dm<sup>3</sup> alkoholu w wydychanym powietrzu samochód osobowy marki O. nie zachował szczególnej ostrożności w ten sposób, że wyjeżdżając z parkingu na drogę z pierwszeństwem przejazdu zderzył się z jadącym prawidłowo w kierunku B. samochodem ciężarowym, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, co wypełnia znamiona wykroczenia z art. 86 § 2 k.w., które to czyny wypełniają znamiona przewinień służbowych z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych” (k. 12 akt głównych SN).

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (dalej sąd dyscyplinarny), 3 lutego 2021 r., na posiedzeniu rozpoznał sprawę sygn.

ASDo [...] sędziego Sądu Rejonowego w B.– B. S.,

w przedmiocie wydania uchwały w trybie art. 130 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej u.s.p.), (k. 19 akt SD).

Sąd dyscyplinarny, na wskazanym powyżej posiedzeniu ogłosił uchwałę, w której zdecydował o zawieszeniu sędziego Sądu Rejonowego w B.– B. S. w czynnościach

służbowych do 3 kwietnia 2021 r., tj. na okres dwóch miesięcy (k. 10 akt SD). W uzasadnieniu uchwały, sąd dyscyplinarny po przywołaniu okoliczności zdarzenia, o których mowa ww. piśmie Prokuratora Rejonowego w B. stwierdził m.in., iż: „zaistnienie tak czynu z art. 178a § 1 k.k., jak i przewinienia służbowego, jest uprawdopodobnione w sposób pozwalający na podjęcie uchwały o zawieszeniu sędziego Sądu Rejonowego w B. – B. S. w czynnościach służbowych do dnia 3 kwietnia 2021 r., a więc na okres 2 (dwóch) miesięcy. Długotrwałość zawieszenia skorelowana została z przewidywanym czasem prowadzenia śledztwa oraz postępowania dyscyplinarnego. Zastosowanie wymienionego środka zapobiegawczego *sui generis* ma swoje uzasadnienie, poza okolicznościami zdarzenia, w powadze obowiązków wykonywanych dotychczas przez sędziego oraz w interesie zatrudniającego go sądu i szeroko pojętego wymiaru sprawiedliwości. Z uwagi na orzeczenie zawieszenia przed formalnym wszczęciem wobec sędziego B. S. postępowania dyscyplinarnego, w niniejszej sprawie nie znalazł zastosowania, wynikający z art. 129 § 3 u.s.p., obowiązek obniżenia wynagrodzenia sędziego” (k. 11, akt głównych SN).

W związku z wnioskiem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...], Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej, zarządzeniem z 15 kwietnia 2021 r., sygn. DO 11/21 wyznaczył Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [X.] jako sąd dyscyplinarny właściwy do rozpoznania w pierwszej instancji sprawy dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S..

Uchwałą z 13 lipca 2021 r sygn. akt I DI 32/21. Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna, po rozpoznaniu wniosku Zastępcy Prokuratora Okręgowego w S. z 10 czerwca 2021 r. sygn. PO I Ds [...] o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S., zezwolił na pociągnięcie ww. sędziego do odpowiedzialności karnej za czyn, o którym mowa powyżej, tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. Ponadto, sąd ten swojej uchwale zdecydował o zawieszeniu sędziego B. S. w czynnościach służbowych oraz o obniżeniu mu wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia o 40% (k. 19-20 akt głównych SN). Odnosząc się do kwestii obniżenia wynagrodzenia sędziemu B. S., Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swojej uchwały wskazał wówczas, iż: „za przyjęciem opisanej wartości obniżenia wynagrodzenia świadczy choćby umyślny

charakter czynu, stwarzający zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego, o wysokiej szkodliwości społecznej. Nie ujawniono okoliczności wskazujących na konieczność obniżenia wynagrodzenia sędziego w mniejszym zakresie”.

Zażaleniem z 15 lutego 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] (dalej Rzecznik Dyscyplinarny) w całości zaskarżył uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z dnia 3 lutego 2021 r. sygn. ASDo [...] w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S. (k. 9 akt głównych SN). Rzecznik Dyscyplinarny w wywiedzionym przez siebie zażaleniu zarzucił sądowi obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. poprzez dopuszczenie się błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenie. Rzecznik Dyscyplinarny w zażaleniu wskazał na istnienie ww. postanowienia z dnia 27 stycznia 2021 r., dotyczącego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego B. S. oraz podniósł, iż w takiej sytuacji zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych do dnia prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego z jednoczesnym obniżeniem jego wynagrodzenia było obligatoryjne. Ponadto, Rzecznik Dyscyplinarny wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez zawieszenie sędziego Sądu Rejonowego w B. – B. S. w czynnościach służbowych do chwili prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego z jednoczesnym obniżeniem wynagrodzenia w wysokości 50% na czas trwania tego zawieszenia (k. 9v akt głównych SN).

Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie ustalił ponadto, iż w Sądzie Najwyższym – Izbie Dyscyplinarnej zarejestrowano pod sygn. II DIZ 59/21 nierozpoznaną do chwili obecnej sprawę, dotyczącą zażalenia adw. J. J. – obrońcy sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S. z dnia 10 sierpnia 2021 r. na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2021 r., sygn. akt I DI 32/21 w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie Rzecznika Dyscyplinarnego jest zasadne i musiało zostać uwzględnione.

Rację ma skarżący wywodząc we wniesionym przez siebie środku odwoławczym, że sąd dyscyplinarny zawieszając sędziego, przeciwko któremu

wszczęto postępowanie dyscyplinarne, jest zobligowany do obniżenia jego wynagrodzenia w granicach nakreślonych przepisem art. 129 § 3 u.s.p., o ile zawieszenie w czynnościach służbowych nie dotyczy sędziego, w stosunku do którego wszczęto postępowanie o ubezwłasnowolnienie. Wynika to wprost z brzmienia przepisu art. 129 § 3 u.s.p. i nigdy w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, nie było kwestionowane (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2016 r., sygn. SNO 20/16, LEX nr: 2069456; uchwała Sądu Najwyższego z 27 marca 2007 r., sygn. SNO 14/07, LEX nr: 471781; uchwała Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2012 r., sygn. SNO 21/12, LEX nr: 1231614; uchwała Sądu Najwyższego z 5 marca 2002 r., sygn. SNO 1/02, LEX nr: 52292). Rację ma również skarżący wywodząc, że sąd pierwszej instancji, w sposób wadliwy rozstrzygnął w przedmiocie okresu zawieszenia, określając go w swojej uchwale, na dwa miesiące.

W ocenie Sądu Najwyższego, sąd pierwszej instancji, naruszył w ten sposób nie tylko wskazane w zażaleniu przepisy, ale także w sposób rażący przepis art. 132 u.s.p., poprzez jego niezastosowanie go w rozpoznawanej przez siebie sprawie. Art. 132 u.s.p. stanowi bowiem, że: „Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej”. Z brzmienia tego przepisu wynika, zatem że w przypadku zawieszenia sędziego, w trybie określonym w art. 129 u.s.p., to okres owego zawieszenia w czynnościach służbowych ustaje albo z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego (które przecież w przedmiotowej sprawie ciągle się toczy) albo z chwilą uchylenia tegoż zawieszenia przez sąd dyscyplinarny (por. uchwała Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2004 r. sygn. SNO 20/04; J. Gudowski. Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz. Warszawa 2009; A. Górski. Prawo o ustroju sądów powszechnych – komentarz. LEX 2013).

Z tych też powodów Sąd Najwyższy uwzględniając zażalenie Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił zmienić zaskarżoną uchwałę sądu dyscyplinarnego i orzec o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego w B.-B. S. i obniżeniu wysokości jego wynagrodzenia o 40% na czas trwania zawieszenia. Rozstrzygając w kwestii wysokości obniżenia wynagrodzenia Sąd

Najwyższy kierował się wysokim poziomem naganności i społecznej szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego jakiego dopuścił się sędzia B. S., publicznym charakterem deliktu dyscyplinarnego jakiego się dopuścił oraz tym, iż owo przewinienie dyscyplinarne wyczerpało znamiona przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego, tj. z art. 178a § 1 k.k. oraz znaną sądowi z urzędu wysokością wynagrodzenia sędziego sądu rejonowego( vide art.91 i art. 91 a u.s.p)

W ocenie Sądu Najwyższego, tego typu przewinienie dyscyplinarne pod zarzutem popełnienia którego pozostaje obwiniony B. S. stanowi najcięższą kategorię przewinień służbowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2016 r., sygn. SNO 20/16, LEX nr: 2069456) i wiąże się z bardzo negatywnymi skutkami dla powagi władzy sądowniczej, co musiało znaleźć odzwierciedlenie w orzeczonej wysokości obniżenia wynagrodzenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 27 marca 2007 r., sygn. SNO 14/07, LEX nr: 471781; uchwała Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2006 r., sygn. SNO 48/06, LEX nr: 470263).

Sąd Najwyższy dostrzega również, że na skutek niezawinionej przez skład orzekający w niniejszej sprawie przewlekłości w przekazaniu jej do rozpoznania sądowi oraz zwłoki w rozpoznaniu zażalenia przez Sąd Najwyższy na uchwałę Sądu Najwyższego z 13 lipca 2021 r. sygn. I DI 32/21, zawieszającej w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego w B.- B. S. i obniżającej mu wynagrodzenie, doszło do sytuacji, w której Sąd Najwyższy wydając jako sąd drugiej instancji przedmiotowe, prawomocną uchwałę, w istocie czyni niemożliwym z uwagi na bezprzedmiotowość, rozpoznanie przez Sąd Najwyższy w innym, wyznaczonym już składzie zażalenia na uchwałę sygn. I DI 32/21, w przedmiocie w jakim skarżący kwestionuje prawidłowość rozstrzygnięcia o zawieszeniu w czynnościach sędziego B. S. jak i wysokość orzeczonego przez Sąd Najwyższy obniżenia wynagrodzenia obwinionego B. S.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższa okoliczność nie daje podstaw do tego, aby Sąd Najwyższy musiał albo mógł powstrzymać się od rozpoznania zażalenia Rzecznika Dyscyplinarnego na uchwałę sądu dyscyplinarnego sygn. ASDo [...] z dnia 3 lutego 2021 r.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej uchwały.

a.s.